

Visionsdokument for Levefællesskabet Lindemosehuse

Indhold

Permakultur, Sociokrati, Nærvær og Æstetik	2
Resumé	2
Indledning	2
Etisk grundlag	3
Baggrund og perspektiv	3
Lokalområdet	3
Miljømæssigt	4
Økonomisk	4
Socialt	4
Målsætning	4
Lokal forankring, forsyning og fokus på lokale løsninger	5
Økonomisk bæredygtighed	5
Social bæredygtighed	5
Design	5
Konstruktionen	5
Elementer og funktioner	6
Etableringsfasen	8

Permakultur, Sociokrati, Nærvær og Æstetik

Resumé

Bosætningen "Levefælleskabet Lindemosehuse" ønsker at skabe rammerne for et liv med høj livskvalitet. Det skal ske gennem egen forsyning af fødevarer og services, økonomisk frihed, lavere energiforbrug, nærhed til naturen og gode, fælles sociale rammer for bosætningen. For at opnå disse ønsker, styres byggeriet i retning af mindre boliger, der optimerer plads og funktioner, og som udføres med henblik på høj isoleringsstandard, brug af CO₂ neutrale materialer, økonomisk medansvar og brug af indflytternes håndværksmæssige færdigheder.

På sigt vil Levefælleskabet Lindemosehuse være et grønt og miljøvenligt center for mindre lokale virksomheder, innovation og kreativ udfoldelse. Dette vil gøre Arden og omegn endnu mere attraktivt som lokalområde og tilbyde inspiration til en fremtidsrettet og bæredygtig livsstil.

Levefælleskabet Lindemosehuse designes efter permakulturens principper, hvor der er tænkt i helheder, sikret mulighed for lokal forsyning af fødevarer og hvor kredsløb af næringsstoffer og vand, rekreative områder, naturoplevelser, legepladser og biodiversitet er integrerede.

Skovhaver, hvor der dyrkes frugt, nødder og grøntsager er designet til lav vedligeholdelse. Dyrkning af flerårige grøntsager suppleres af uberørte områder ved søen med al dens særlige liv, og skovlandbruget, hvor træer og mindre husdyr både giver rum til mad, natur og kultur.

Permakulturens designprincip om høj diversitet vil ikke bare være at finde i sammensætning af beplantning og bebyggelse, men også i beboersammensætning.

Indledning

Økosamfund og nytænkende bosætninger er blevet etableret løbende i Danmark, primært siden 90'erne. Vi ønsker med Levefælleskabet Lindemosehuse at revidere de eksisterende strukturer ved at drage erfaringer fra disse og udvikle et bosætningsprojekt version 2.0, der kan række ind i fremtiden på ansvarlig vis.

- Levefælleskabet Lindemosehuse arbejder derfor med helhedsorienterede lokale løsninger på de miljø- og klimaproblemer, det globale samfund står midt i.
- Levefælleskabet Lindemosehuse bruger naturen og dens kredsløb som model med inspiration fra permakulturen til at designe pløjefri fødevarerforsyning, land-by netværker, pengesystemer mv., der imødekommer menneskets og jordens behov og en mere ligelig fordeling af ressourcerne.
- Levefælleskabet Lindemosehuse arbejder i kredsløb, således at input af ressourcer udefra minimeres, for eksempel ved at etablere en høj grad af lokal forsyning inden for fødevarer, samtidig med at output minimeres ved lokal håndtering af affald og spildevand.
- Levefælleskabet Lindemosehuse ønsker at minimere boligstørrelsen og energiforbruget og give mulighed for at være medbygger, således at boligerne bliver relativt billige at bygge og bo i.
- Levefælleskabet Lindemosehuse's fysiske byggeri består af lavenergihuse med høj isolering og oplagring af solenergi, som sammen med gennemtænkt formgivning giver minimalt energi- og

ressourceforbrug, høj funktionalitet og harmoniske hjem.

- Levefælleskabet Lindemoshuse's byggeri og detaljerede masterplan bliver udarbejdet af professionelle rådgivere inden start, med præcis placering af bygninger og bevoksning under hensyntagen til hinanden, samt for at skabe et sammenhængende udtryk for området.
- Levefælleskabet Lindemoshuse vægter det æstetiske og organiske helhedsudtryk højt.
- Levefælleskabet Lindemoshuse ønsker at nedsætte behovet for lønarbejde og at skabe mulighed for frihed og kreativitet indenfor rammerne af det etiske grundlag.
- Levefælleskabet Lindemoshuse prioriterer lav-økonomiske løsninger; og der arbejdes med lokale økonomiske systemer for at understøtte, at banklån kan undgås.
- Levefælleskabet Lindemoshuse ønsker at styrke lokale erhverv og lokal produktion, der sikrer basale fornødenheder som fødevarer og tjenester.
- Levefælleskabet Lindemoshuse arbejder bevidst med balancen mellem det kollektive og det individuelle. På den ene side er respekten for individet, med dets identitet i dynamisk udvikling og på den anden side er erkendelsen af, at vi i fællesskabet kan opnå langt mere end vi kan alene, når vi tør sætte rammer for fællesskabets udvikling og mål.
- Levefælleskabet Lindemoshuse udvikler sig i dynamisk samspil med det omgivende samfund blandt andet gennem aktiv formidling og erfaringsudveksling.

Etisk grundlag

Etikken som Levefælleskab Lindemoshuse baseres på er:

- Ansvarlighed og omsorg for jorden
- Ansvarlighed og omsorg for medmennesker
- Ligelig fordeling af ressourcer

Baggrund og perspektiv

Lokalområdet

Levefælleskabet Lindemoshuse ligger ved Rold skov i kanten af Arden. For at opnå helhed i tankerne for Lindemoshuse, inddrages faciliteter og ressourcer, der allerede eksisterer i Arden. Ligeledes ønskes faciliteter og ressourcer, der opbygges i Levefælleskabet Lindemoshuse, at komme hele lokalsamfundet til gavn ved at være tilgængelige for alle.

Arden ligger i Mariager Fjord Kommune lige syd for Rold Skov og er et godt og smukt sted at bo, leve og arbejde. Indbyggertallet i Arden er ca. 2500, og der er en god infrastruktur med jernbanestation i Arden. Der er skole, børnehave, sportshal og kulturhus. Velfungerende beboerforeninger, kulturelle arrangementer året rundt og nærdemokrati.

Arden ligger i kort afstand til Hobro, Randers og Skørping og 35 min med bil eller tog til Aalborg. Naturen, roen og den smukke Rold skov med søer og kilder er lige uden for døren.

Miljømæssigt

Brug-og-smid-væk kulturen er blevet dominerende i vores samfund. I Levefælleskabet Lindemoshuse fokuserer vi på høj grad af begrænsning af affald, genbrug og holdbar kvalitet, ud fra betragtningen om, at der er ingenting der forsvinder i naturen, men alt indgår i nye kredsløb.

Derfor vil Lindemoshuse i høj grad bruge økologiske, nedbrydelige eller genanvendelige materialer og teknologi.

Klimatilpasning og nedsættelse i udslip af CO₂ gøres gennem reduktion af energiforbrug, minimering af transport, valg af byggematerialer, opbygning af biomasse og kulstof i jorden og lokal fødevarerforsyning. Vi vil prioritere biodiversitet gennem valg af forskellige typer af landskabselementer. Modstandsdygtigheden overfor udefrakommende påvirkninger bliver dermed større.

Vi tilstræber, at nedbringe det økologisk fodaftryk til et niveau, der svarer til ligelig fordeling af jordens ressourcer blandt jordens nuværende befolkning, dvs under 1,8 ha jord/person. Det gennemsnitlige fodaftryk i Danmark er 8,3 globale ha/person (Globalis.dk 2012). Der sigtes dermed på et energiforbrug, der ligger på omkring en femtedel, af hvad der forbruges i dag.

Økonomisk

Gæld til banker og kreditinstitutioner er blevet helt almindeligt ved køb af bolig, hvilket gør at boligejerne fastholdes i at betale gælden tilbage over en lang årrække. Denne fastholdelse besværliggør et liv hvor kreativitet, miljømæssigt medansvar og sociale relationer er i centrum, for der skal tjenes penge og bruges tid på at tilbagebetale gælden. Det gør som regel, at begge parter i en børnefamilie er tvunget til at arbejde og lægge deres energi og opmærksomhed uden for hjemmet og lokalsamfundet, hvilket har en række sociale, miljømæssige og økonomiske konsekvenser.

Mindre boliger, mindre forbrug og mere lokal- og selvforsyning nedsætter behovet for indtjening. I Levefælleskabet Lindemoshuse lægges op til en livsstil, hvor de naturlige og sunde valg prioriteres og hvor økonomien kommer i anden række.

Socialt

Det postmoderne samfund har dannet strukturer, hvor vi lever meget individuelt. Vi vil gerne aktivt skabe rammer for at genetablere sociale strukturer med mere kontakt mellem mennesker med spredning over alder og erhvervsaktivitet. En integreret bosætning har blandt andet potentiale for at skabe: Et beskyttet sted for børn at vokse op; mere tid til familie og relationer; mulighed for hjemmearbejdspladser og selvstændige virksomheder; mulighed for kreativ udfoldelse som teater, musik, kunst og kropsligt arbejde mm; rekreative rum; fælles måltider; integration af grupperinger såsom ældre, handicappede og børn. Det er en kæmpe udfordring for et (mindre) samfund og den enkelte, at omstille sig til en ny – måske meget gammel – socialisering, og denne udfordring må ikke undervurderes. Den kræver, at der aktivt og bevidst tages ansvar for processen med at skabe nye sunde relationsmønstre.

Målsætning

Visionen bag projektet er at livskvaliteten højnes!

Det ønsker vi realiseret gennem en umiddelbar kontakt til jorden og naturen, medansvar for fremstilling af fødevarer og bygning af boliger, forvaltning af energi og ressourcer generelt. Der skal handlekraft bag, og hvis man samtidig favner hinanden som medmennesker og naboer, vil det medføre et liv rigt på relationer. Vi ønsker, at begejstring, kreativitet og alsidig udfoldelse under ansvar er de bærende elementer i Levefælleskabet Lindemoshuse.

Lokal forankring, forsyning og fokus på lokale løsninger

Levefælleskabet Lindemoshuse er om nogle år en frodig bosætning med overflod af produktion af fødevarer, et rigt naturligt samfund, som kan forsyne sig selv og dele ud af overskuddet til lokalområdet. Haverne bugner af urter og frugt. Skovhaven indeholder planter til alle mulige formål, både til at spise, til medicin, fibre og brænde. Jordens genoprettede, naturlige frugtbarhed giver grobund for en enorm biodiversitet fra sø til skovlandbrug, hvor mennesker og husdyr trives. Drivhuset producerer grøntsager intensivt takket være flittige gartnere, der sørger for at kredsløbet af næringsstoffer optimeres.

Affald er stærkt begrænset, det meste indgår i nye kredsløb. Energiregnskab er optimeret. Lokalt produktion gennem solceller og jordvarme suppleres med grøn el. Spildevand renses gennem biologiske processer.

Beboerne støtter motiveret og engageret op om de systemer for lokal forsyning, der etableres, blandt andet ved at købe gartnerens produktion.

De fælles faciliteter der etableres, såsom kontorfællesskab, delebilsklub hjælper med at spare på ressourcer. Der afholdes kurser og oplysningsarrangementer for folk udefra i de forskellige tiltag en omstilling til et bæredygtigt liv og samfund kræver.

Økonomisk bæredygtighed

Etableringen i Levefælleskabet Lindemoshuse er gjort så økonomisk overkommelig som muligt gennem det gennemtænkte design med overvejende lokale materialer og arbejdskraft. Der bliver lagt vægt på liberale erhverv og etablering af lokale virksomheder, således at transportudgifter mindskes og der sker en øget omsætning indenfor lokalsamfundets rammer i Arden.

Social bæredygtighed

Lindemoshuse er baseret på så bred demografisk spredning som muligt. Der er derfor etableret boliger i forskellige størrelser.

Ældre og børn mødes i de lokale institutioner, hvor der lægges vægt på udveksling af viden og erfaringer på tværs af alder og befolkningssegmenter.

Der er et fælleshus, som kan rumme hele bosætningen og indeholder flere servicefunktioner. Beboere og lokale mødes til forskellige aktiviteter og erhverv.

Den bærende vision for Levefælleskabet Lindemoshuse er et udgangspunkt for designet og planlægningen. Da mennesker, situationer og ressourcer ændrer sig over tid, lægges der op til, at visionerne for bosætningen revideres hvert fjerde år. Visse forhold er dog lagt fast og tinglyst gennem den fond, der ejer jorden.

Design

Konstruktionen

Fond

Levefælleskabet Lindemoshusenes juridiske grundlag er vores vedtægter.

Ejendommen Brovej 7 ejes af fonden Gældfri. Formålet med fonden er, at fastlåse de helt grundlæggende principper for bosætningen, herunder: Økologisk drift af jorden, udregningsmodel for maksimale priser ved salg af ejendomme, mm.

Da mulighed for økonomisk uafhængighed er en central tanke bag Levefælleskabet Lindemoshuse, vil gensalgsværdien af boliger i Levefælleskabet Lindemoshuse være fastsat i fondens vedtægter. Principielt vil Levefælleskabet Lindemoshusenes boliger ikke være genstand for spekulation.

Foreningen

Den daglige praktiske drift varetages af en forening, som har en bestyrelse og afholder en årlig generalforsamling. Der udstikkes et sæt vedtægter, hvor bestyrelsens virkeområde er klart

defineret og afgrænset til de praktiske anliggender omkring driften af Levefælleskabet Lindemoshuse.

Elementer og funktioner

Kommunikations- og konfliktråd

Der etableres fra opstarten af et kommunikations- og konfliktråd. På basis af erfaringer fra integrerede bosætninger verden over, er dette et fast element, som, hvis det bevidst etableres fra starten af, vil gavne fællesskabet markant.

Interessegrupper

Aktiviteter i Levefælleskabet Lindemoshuse baseres på lyst og interesse. Alle kan til enhver tid nedsætte en interessegruppe/et laug/et arbejdsfællesskab, hvor medlemmerne suverænt bestemmer og forvalter deres aktiviteter. Der kan orienteres ud til foreningen om sådanne initiativer, men foreningen varetager intet i forbindelse med interessegrupperne, medmindre der i foreningen er konsensus om at bakke et projekt op.

Fødevarerproduktion

Levefælleskabet Lindemoshuse beplantes som et spiseligt landskab og der lægges op til at de enkelte landskabselementer indgår i den lokale forsyning.

Landskabsarkitektur

Topografien i landskabet er brugt til at anlægge de store linier i designet af området. Bygningerne danner sammen med infrastrukturen organiske, enkle linier, der giver et smukt æstetisk helhedsudtryk for hele området. Beboerne kan mødes til fælles arrangementer på de grønne områder, hvor børn kan lære på deres egen måde om naturen. Grønne korridorer forbinder husene i Levefælleskabet Lindemoshuse, så netværket trives og adgang til fælleshus, fællesareal og produktionsområder foregår nemt og hurtigt. Biler og parkeringspladser er strategisk placeret i kanten af området.

Levefælleskabet Lindemoshuse er en blanding mellem by og skovhave. Boligerne ligger i nogle områder tæt, og det er blandt andet ønsket, at beboerne får oplevelsen af at bo i et hyggeligt bylignende nærmiljø med sine naboer og ikke alene i det åbne land. Husene, og vegetationen omkring dem er placeret med omtanke for naboerne, så alle får del i den skønne udsigt og solen.

Fællesarealerne

Fællesområderne er organiseret i fire landskabselementer:

- Skovlandbruget med spredt vegetation i form af spiselige buske, træer og urter og mulighed for dyrhold til afgræsning.
- Skovhaver med tættere bevoksning af primært spiselige, flerårige planter, som sikrer tilgængelighed af fødeemner som nødder, frugt, bær, bladgrønt og planter til andre funktioner, som for eksempel hegn og pileflet. Mindre dyrehold såsom ænder og høns er integrerede i skovhaverne.
- Arealerne imellem grundene fyldes ligeledes ud med skovhaver, hvorigennem der er anlagt stier og rekreative rum, hvor udendørs aktiviteter kan foregå.
- Vand i landskabet som opsamling fra de enkelte tage, bruges dels til vanding, toiletskyl og tøjvask og dels som opsamling i landskabet i form af den naturlige sø, som giver liv og biodiversitet.

Private lodder

Alle huse har et lille areal omkring sig, som giver lidt privatsfære. Beboerne kan vælge at beplante det selv eller lade det indgå i den fælles skovhave.

Fælles faciliteter

Området vil sætte rammerne for social udfoldelse, men der er ingen retningslinier for, hvordan disse skal efterleves. Der etableres rammer for et bredt spekter af aktiviteter via følgende faciliteter, som kan ændres, så de med tiden tilpasses beboerne og deres behov:

- Kontorfællesskab
- Udendørs amfiteater/tingsted
- Behandlerfaciliteter
- Stillehus
- Hjemme erhverv – alle boliger har ligeledes ret til, at der drives erhverv, under forudsætning af at dette ikke forstyrrer andre beboere.
- Byttecentral og affaldshåndtering på stedet
- Fællesvaskerier, dimensioneret til at kunne rumme hele bosætningen
- Fælles frysehuse/kunnefrysere
- Delebilsklub og carporte med fortrinsret for etablering af delebilsklub.
- Gæsteboliger/-værelser i tilknytning til fælleshuset
- Fælles drivhus

Boligerne

Boligernes design er harmonisk, af naturlige materialer som falder ind i landskabets linier. Husene er små med gennemtænkt funktionelt design, der tilgodeser et lav energiforbrug, lavt økologisk fodaftryk, godt indeklima og en god økonomi. Her trives familier, enlige, handicappede, ældre og unge på optimeret plads. Etableringsfasen er kort og professionelt styret, men med høj grad af medbyggeri, så priserne bliver holdt lave.

Beboerne designer selv deres huse. Der vil blive bygget både off-grid Tinyhouses, træhuse, halmelementhuse samt domes. Der lægges op til at flere familier gå sammen og bygger rækkehuse eller under samme tag og at alle boliger har: Eget drivhus, udhus, terrasse og er anlagt med stor omtanke for solens placering, årstiderne, lokalt klima, passiv opvarmning og selvcirkulerende lukkede kredsløb af vand og spildevand.

Gartnere og pedeller

Da den lokale forsyning er så centralt et element i Lindemoshuse, er det afgørende, at fødevarerforsyningen ikke udelukkende baseres på frivillig indsats. Permagruppen trækker på de øvrige beboeres arbejdskraft, når der er brug for det. Et timebanksystem sørger for at der kan købes arbejdskraft, hvis den enkelte er forhindret.

Det sikres at der er en eller flere pedeller til at varetage de tekniske systemer, der udgør energiforsyning, infrastruktur, affalds- og spildevandshåndtering.

Disse ressourcer forventes at findes blandt beboerne. Også her kan timebanksystemet bruges.

De øvrige beboere kan efter interesse blive lært op, og det er håbet, at den lokale forsyning vil være et centralt element i det sociale liv, som vil binde folk sammen.

Energiforsyning

Energiforsyningen kan baseres på solceller og 12 volts systemer for dem, der ønsker det. I fælleshuset ved servicefunktioner som fælles fryser, vaskeri og elbil standere og for dem, der ikke ønsker solceller bliver der købt Grøn Strøm (220V + 360V).

Varmeforsyning

Alle boliger vil være designet som lav-energihuse, hvilket indbefatter et optimalt passiv solvarme design. Dertil kan der laves der varmelager i form af sandlager opvarmet af solfangere, under boligerne. Der vil være designet efter minimal vind-nedkøling med varmelager i boligernes store termiske masse (tyngde). Jordvarme/varmepumper er mulige supplerende løsninger.

Spildevandshåndtering

Levefællesskabet Lindemosehuse varetager selv alt spildevandsrensning. Flere bogrupper deles om nogle septiktanke og et fælles beplantet filteranlæg. Opsamling af regnvand og recirkulation af drikkevand prioriteres højt.

Etableringsfasen

Proces for byggeri

Projektet udarbejdes med henblik på en kort etableringsfase således, at det liv som man ønsker at leve, når man er etableret, kan udfoldes så tidligt som muligt. Dette ses dog i relation til, at etableringsomkostningerne også skal holdes nede. Der etableres (en eller flere) sambyggruppe(r), hvor de beboere, der er motiverede og har kapaciteten til det, kan bygge deres egne og hinandens boliger i sjak, under vejledning af en professionel byggeleder. Fælleshuset vil blive ombygget først, både for at etablere basis-faciliteter til de første byggesjak, men også for at sambyggruppen/grupperne har en testperiode, hvor det klargøres, om den enkelte er tilstrækkeligt motiveret og kvalificeret til at udføre arbejdet, og om gruppen samarbejder hensigtsmæssigt.

Indbyggerne

Levefællesskabet Lindemoshuse sætter pris på stor diversitet i sammensætningen af de mennesker, der skal bo her.

I starten vil der være brug for en række kernepersoner, der på forskellig vis varetager dele af etableringen, for eksempel omkring byggeri, energisystemer, infrastruktur, spildevandshåndtering og beplantning. Alle indbyggere vil give deres bidrag til etableringen på den måde som de bedst kan.

Der vil blive udarbejdet informationsmateriale som orientering til de personer, der er interesserede i at leve livet på Lindemoshuse. På baggrund af informationsmaterialet og seminarer ønsker vi, at hver potentiel indflytter kan tage stilling til om de kan tilslutte sig principperne og den slags fællesskab som Lindemoshuse lægger op til.

Økonomi

Der lægges via seminarer op til, at man ved opstart etablerer en pulje, hvor beboere der har overskudskapital kan lægge penge ind og dem der ikke har kapital nok til etableringen, kan låne af puljen. Det bidrager til, at alle kan opnå en hurtigere økonomisk frisættelse, til gavn for hele bosætningen.